

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA I PER A LES ADMINISTRACIONS TERRITORIALS

- 5864** *Reial decret 536/2017, de 26 de maig, pel qual es crea i es regula la Comissió de seguiment, control i avaluació que preveu el Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra, i pel qual es modifica l'article 6 del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, de desplegament de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvi i fundacions bancàries.*

I

El Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra, ha establert una via extrajudicial per facilitar a consumidors i entitats de crèdit, que tinguin subscrit un contracte de préstec o crèdit amb garantia hipotecària, que arribin a acords i solucionin les controvèrsies que es puguin suscitar com a conseqüència dels últims pronunciaments judicials en matèria de clàusules terra i, en particular, la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de 21 de desembre de 2016, en els assumptes acumulats C-154/15, C307/15 i C-308/15.

L'objecte del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, és facilitar la devolució de les quantitats satisfetes indegudament pel consumidor a les entitats de crèdit en aplicació de determinades clàusules terra contingudes en contractes de préstec o crèdit garantits amb hipoteca immobiliària.

Mitjançant aquest Reial decret es crea una Comissió de Seguiment, Control i Avaluació del compliment del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener. Es dicta en l'exercici de la potestat reglamentària, d'acord amb els principis de necessitat el seguiment, el control i l'avaluació de les reclamacions efectuades en l'àmbit d'aplicació del Reial decret llei, només és possible després del desplegament reglamentari que s'hi preveu; eficàcia de les mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra –el seu funcionament correcte es fiança amb un sistema de seguiment, control i avaluació; proporcionalitat –només es requereix de les entitats de crèdit la informació mínima imprescindible; seguretat jurídica garantint l'aplicació objectiva de la llei; transparència –mitjançant la publicació d'un informe semestral–, i eficiència.

II

El Reial decret es compon de cinc articles, tres disposicions addicionals, i quatre disposicions finals.

Els articles 1, 2 i 3 creen i regulen la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació que ha de vetllar pel compliment del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, per a la qual cosa pot proposar mesures d'actuació i ha d'avaluar la informació subministrada per les entitats de crèdit i pel Banc d'Espanya.

Per fer possible que la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació exerceixi les seves funcions, l'article 4 estableix determinades obligacions d'informació que han de complir les entitats de crèdit. Entre d'altres, la informació necessària per constatar que la comunicació prèvia que preveu el Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, s'ha efectuat, amb caràcter especial a persones vulnerables, per a la qual cosa es defineix el concepte de persona vulnerable per remissió al Reial decret llei 6/2012, de 9 de març, de mesures urgents de protecció de deutors hipotecaris sense recursos.

Aquesta informació s'ha de completar amb les previsions de la disposició addicional primera que preveu que la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació que regula aquest

Reial decret pugui sol·licitar del Ministeri de Justícia la informació que estigui disponible a través de l'aplicació LexNet en l'àmbit territorial en què estigui implantat el sistema esmentat relativa als procediments judicials en què s'exerceixin accions individuals sobre condicions generals de la contractació incloses en contractes de finançament amb garanties reals immobiliàries el prestatari de les quals sigui una persona física. La disposició addicional segona preveu expressament l'absència d'increment de la despesa com a conseqüència de la posada en marxa de les tasques de la Comissió que crea i regula aquesta norma. Per la seva banda, la disposició addicional tercera estableix la possibilitat d'actualització del pla financer per part de les fundacions bancàries i el seu termini tenint en compte la modificació que fa del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, la disposició addicional segona.

El Reial decret incorpora quatre disposicions finals. La primera es refereix als títols constitucionals habilitadors de la norma; la segona inclou una extensió del termini del qual disposen les fundacions bancàries per a la constitució del fons de reserva exigint per la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries; la tercera preveu l'aplicació supletòria de la regulació comuna dels òrgans col·legiats en el funcionament de la Comissió; la quarta disposa que l'entrada en vigor es produeix l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

La lletra a) de la disposició final tercera del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, habilita el Govern per dictar les disposicions necessàries per al seu desplegament, i posa un èmfasi especial en la possibilitat de crear un òrgan de seguiment, control i avaluació, aspecte que regula aquest Reial decret.

Pel que fa a la disposició final segona, la disposició final dotzena Llei 26/2013, de 27 de desembre, habilita el Govern per adoptar les mesures i les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació de la Llei esmentada.

Així mateix, la disposició final segona s'ha adoptat atenent els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica i eficiència. La norma atén els principis de necessitat i proporcionalitat atès que la dotació del fons de reserva es flexibilitza només en la mesura necessària per compatibilitzar l'objectiu de millora de la governança de les entitats propietat de fundacions bancàries amb l'adaptació de les entitats a la situació actual dels mercats financers. S'atén el principi d'eficàcia, perquè, com que es tracta d'un requisit imposat per reial decret, és necessari acudir a aquest instrument per modificar-lo. S'observa el principi de seguretat jurídica amb l'establiment d'un mecanisme clar pel qual les fundacions bancàries amb participacions de control en entitats de crèdit puguin actualitzar el seu pla financer. S'atén el principi de transparència ja que la norma s'ha sotmès a audiència pública. Finalment, es respecta el principi d'eficiència en la mesura que no es generen càrregues administratives addicionals més enllà de si les fundacions bancàries opten per actualitzar el seu pla financer.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de l'habilitació que conté la disposició final tercera del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra, així com de la disposició final dotzena de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvi i fundacions bancàries, respecte a la disposició addicional tercera i la disposició final segona.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia, Indústria i Competitivitat, i del ministre de Justícia, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 26 de maig de 2017,

DISPOSO:

Article 1. Creació, objecte i naturalesa de la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació.

1. Es crea la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra. Aquesta Comissió està adscrita al Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

2. La Comissió té per objecte el seguiment, el control i l'avaluació del compliment del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures urgents de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra.

3. La Comissió té la naturalesa d'òrgan col·legiat de caràcter representatiu que preveuen els articles 15.2, 21.1 a) i 21.3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Article 2. *Composició.*

1. La Comissió està integrada pels membres següents:

- a) El subgovernador del Banc d'Espanya, que presideix la Comissió.
- b) El secretari general tècnic del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.
- c) Un representant del Ministeri de Justícia, amb rang de director general.
- d) Un representant del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, amb rang de director general.
- e) Un representant del Consell de Consumidors i Usuaris.
- f) Un representant del Consell General de l'Advocacia Espanyola.
- g) Un representant del Consell General del Poder Judicial.
- h) Un representant de l'Associació Hipotecària Espanyola.

2. Els representants de les organitzacions representatives d'interessos socials poden substituir els seus membres titulars per altres, i ho han d'acreditar almenys amb tres dies d'antelació davant el secretari de la Comissió.

3. La Comissió recolza el seu funcionament en un secretari, i si no n'hi ha, en un secretari suplent. Tant el secretari, com el secretari suplent els designa el subgovernador del Banc d'Espanya, representen el Banc d'Espanya i assisteixen a les reunions amb veu però sense vot.

4. La Comissió pot sol·licitar l'assistència a les seves reunions i l'assessorament de tècnics pertanyents als òrgans dels quals formen part els seus membres, especialitzats en la matèria i la participació dels quals pugui facilitar l'exercici millor de les seves funcions.

Article 3. *Funcionament.*

1. La Comissió determina les seves normes de funcionament i pot establir el seu propi règim de convocatòries. En tot cas, la Comissió s'ha de reunir cada vegada que la convoqui el seu president, ja a iniciativa pròpia, ja a instància de dos dels seus membres.

2. La Comissió està vàlidament constituïda als efectes de la celebració de sessions i l'adopció de decisions quan estiguin presents, almenys, tres dels seus membres i el president, o qui el substitueixi. Els seus acords s'adopten per majoria dels seus membres. El president de la Comissió té vot diriment, als efectes d'adoptar acords.

3. Al president li correspon presidir la Comissió, representar-la, fixar l'ordre del dia, moderar les seves deliberacions, assegurar el compliment de les lleis i visar les actes i les certificacions dels acords.

4. En casos de vacant, absència, malaltia o quan concorri una altra causa prevista legalment, el president és substituït pel secretari general tècnic del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat o, si no n'hi ha, la persona que designi el titular de la Presidència entre els membres representants de l'Administració General de l'Estat.

5. En relació amb les sessions de la Comissió, el secretari s'encarrega de preparar els assumptes i la documentació, redactar les actes, vetllar per la legalitat formal i material i certificar les actuacions de la Comissió, garantir que els procediments i les regles de constitució de l'òrgan són respectades, així com qualsevol altra tasca que li encomani aquesta Comissió.

6. La Comissió es pot constituir, convocar, pot celebrar les seves sessions, adoptar acords i remetre actes tant de manera presencial com a distància, de conformitat amb el que preveu l'article 17.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Article 4. *Funcions.*

La Comissió ha de sol·licitar i avaluar la informació que li traslladi el Banc d'Espanya o les entitats de crèdit i ha de publicar semestralment un informe en què s'avaluï el grau de compliment del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener. Aquest informe l'ha de remetre el president de la Comissió a la Comissió d'Economia, Indústria i Competitivitat del Congrés dels Diputats.

Article 5. *Obligacions d'informació.*

1. Les entitats de crèdit han de remetre a la Comissió, a través del Banc d'Espanya, amb caràcter mensual, la informació que aquella els requereixi. Aquesta informació ha d'incloure, en tot cas, i individualitzada per a cada entitat de crèdit:

- a) El nombre de sol·licituds presentades, les que han acabat amb acord i les que no ha estat possible arribar a un acord, així com els motius,
- b) L'import corresponent a les sol·licituds presentades, les que han acabat amb acord i les que no ha estat possible arribar a un acord, degudament desglossades,
- c) El nombre i l'import de les mesures compensatòries diferents de la devolució de l'efectiu que hagin ofert als consumidors, i, si s'escau, acordat amb ells, corresponent a les sol·licituds presentades, les que han acabat amb acord i les que no ha estat possible arribar a un acord, degudament desglossades.

Així mateix, cada entitat de crèdit ha d'informar sobre el sistema que hagi implantat per garantir la comunicació prèvia als consumidors que el seu préstec hipotecari té incloses clàusules terra, especialment a les persones vulnerables.

2. Als efectes del que preveu l'apartat anterior, s'entén per persones vulnerables les qui estiguin situades en el llindar d'exclusió que defineix l'article 3.1 del Reial decret llei 6/2012, de 9 de març, de mesures urgents de protecció de deutors hipotecaris sense recursos.

3. La Comissió igualment pot requerir directament a les entitats qualsevol altra informació que consideri apropiada en relació amb les clàusules terra, als efectes del compliment de les funcions que té encomanades de conformitat amb el que estableixen la disposició final tercera del Reial decret llei 1/2017 i aquest Reial decret.

Disposició addicional primera. *Estadística sobre procediments judicials.*

La Comissió de Seguiment, Control i Avaluació que regula aquest Reial decret pot sol·licitar del Ministeri de Justícia la informació que estigui disponible a través de l'aplicació LexNet en l'àmbit territorial en què estigui implantat aquest sistema relativa als procediments judicials en què s'exerceixin accions individuals sobre condicions generals de la contractació incloses en contractes de finançament amb garanties reals immobiliàries el prestatari de les quals sigui una persona física.

Disposició addicional segona. *No-increment de la despesa pública.*

L'aplicació d'aquest Reial decret no suposa un increment de la despesa. Les mesures que inclou aquest Reial decret s'han d'atendre amb les dotacions pressupostàries ordinàries i no poden generar un increment de dotacions ni de retribucions ni d'altres despeses de personal.

Disposició addicional tercera. *Actualització del pla financer de les fundacions bancàries.*

Les fundacions bancàries a què es refereix l'article 44.3 de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, poden actualitzar el seu pla financer en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposen els articles 149.1.6a, 11a, 13a i 14a de la Constitució, que atribueixen a l'Estat les competències sobre legislació mercantil, processal, bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances, bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i hisenda general i deute de l'Estat, respectivament.

Disposició final segona. *Modificació del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, de desplegament de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, pel qual es regula el fons de reserva que han de constituir determinades fundacions bancàries; es modifica el Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desplega el text refós de la Llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2011, d'1 de juliol; i es modifica el Reial decret 1082/2012, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'institucions d'inversió col·lectiva.*

L'article 6 del Reial decret 877/2015, de 2 d'octubre, de desplegament de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Termini de constitució del fons de reserva.*

1. El volum objectiu del fons de reserva s'ha d'assolir en el termini màxim de 8 anys des de l'entrada en vigor de la circular del Banc d'Espanya que desplegui aquest Reial decret o des de la data en què la fundació bancària adquireixi el control o una participació superior al 50 per cent en l'entitat de crèdit participada, si algun d'aquests fets té lloc amb posterioritat.

2. Si com a conseqüència de l'evolució de la situació economicofinancera de l'entitat de crèdit participada o del desenvolupament de les condicions dels mercats, s'adverteix que no es pot assolir el volum objectiu del fons de reserva en el termini màxim de vuit anys al qual es refereix l'apartat anterior, la fundació bancària pot sol·licitar al Banc d'Espanya una ampliació d'aquest termini fins a un any més.

3. El calendari de dotacions al fons de reserva s'ha de detallar en el pla financer que la fundació bancària hagi de presentar al Banc d'Espanya. Les dotacions periòdiques que preveu el calendari esmentat han de ser lineals en el temps, sense perjudici de les modificacions eventuais del calendari justificades en virtut de la variació de les necessitats de recursos propis previstes en el pla financer o d'altres circumstàncies rellevants.

4. Fins que el fons de reserva assoleixi l'import mínim objectiu que resulti d'aplicar els criteris que estableix l'article 4, les fundacions bancàries han de destinar al fons de reserva, almenys, un 30% dels imports rebuts de les entitats de crèdit participades en concepte de repartiment de dividendes en efectiu.»

Disposició final tercera. *Règim supletori.*

En tot el que no preveu específicament aquest Reial decret o les mateixes normes de funcionament aprovades per la Comissió de Seguiment, Control i Avaluació del Reial decret llei 1/2017, són aplicables les regles relatives als òrgans col·legiats que preveu el títol preliminar, capítol II, secció 3a de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 26 de maig de 2017.

FELIPE R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència i per a les Administracions Territorials,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN